

Vanglast vabanenute jätkutugi

Kokkulepped ja korduma kipuvad küsimused

Keda ja millal suunata

Lühiajalise (reaalselt ärakantav vangistus ei ületa ühte aastat) vangistusega vabanejat

Vangistuse kandmisest alates esimesel võimalusel

Tähtaegselt (sh karistusjärgse käitumiskontrolli kohaldamisega) vabanejat

Kuni 6 kuud enne karistuse lõppu

Tingimisi enne tähtaega (sh elektroonilise järelevalve kohaldamisega) vabanejat

Üks kuu enne tingimisi enne tähtaega vabastamise menetluse algust

Kohtu poolt karistusest tingimisi vabastatud inimest

Kohtu või prokuratuuri algatusel kohtueelses menetluses

Käitumiskontrolli ajal erakorralise ettekande menetlemisel

Tugiisikuteenus

Millega arvestada

Majutusteenus

Tingimisi enne tähtaega vabaneja puhul algab koostöö tugiisikuga peale kohtuistungit ja vabastavat otsust, v.a eluaegsete puhul (vt KKK nr 7).

Igal majutusteenusele suunatud vabanejal peab olema tugiisik

Enne teenusele suunamist peab vabaneja tutvuma teenuse tingimustega ja olema nõus koostööks tugiisikuga

Enne teenusele suunamist peab vabaneja tutvuma ja nõustuma teenuse tingimuste ja majutuskeskuse sisekorraga.

Esimesed sammud

Inspektor-kontaktisik võtab teenuseosutajaga ühendust ja esitab vajalikud andmed^[1]

1

Inspektor-kontaktisik võtab teenuseosutajaga ühendust ja esitab vajalikud andmed^[1]

Teenuseosutaja vastab 14 päeva jooksul andes teada tugiisiku nime ja kontaktandmed

2

Teenuseosutaja kinnitab 14 päeva jooksul vangla töötajale ja tugiisikule majutusteenusele koha registreerimist

Tugiisik teavitab vanglasse tulekust inspektor-kontaktisikut vähemalt viis tööpäeva ette

3

Kui vabanemise kuupäeva seisuga on kõik majutuskohad täis, teatab teenuseosutaja teenusele saamise eeldatava kuupäeva. Vabaneja lisatakse ootejärjekorda

Pärast kohtumist annab tugiisik vastavalt kokkulepitule, kas suuliselt või kirjalikult inspektor-kontaktisikule ülevaate kohtumisel arutatust, sh milliseid tegevusi tehakse või planeeritakse vabastamise ettevalmistamiseks.

4

[1] Andmed on loetletud **isikuandmete edastamise nõusoleku vormil**, mille vabaneja allkirjastab. Kui Sul ei ole nõusoleku vormi või Sa ei tea, kuidas seda vormistada, siis võta ühendust vanglas teenust koordineeriva töötajaga või justiitsministreeriumi projektjuhiga.

1. Kas tugiisikuteenusele saab suunata ka majutusteenuseta?

Jah. Tugiisikuteenuse peamine sihtgrupp on tähtaegselt vabanejad ja suunamine ei eelda elukoha puudumist. Tugiisikuteenust tuleb kaaluda iga kinnipeetava puhul, kellel nähtub vabanemisejärgse toe vajadus olenemata tema karistusaja pikkusest. Oluline on hinnata kinnipeetava tahet ja motivatsiooni teenust saada ja tugiisikuga koostööd teha.

2. Kas majutusteenusele saab suunata tugiisikuteenusele suunamiseta?

Ei. Igal majutusteenusele vabanejal peab olema tugiisik.

3. Millal toimub esmakohutine tugiisikuga?

Üldjuhul kohtub tugiisik vabanejaga ühe kuu jooksul peale teenusele suunamist ja tugiisiku määramist. Edaspidi on kohtumiste sagedus tugiisiku ja vabaneja omavaheline kokkulepe (üldiselt üks kord kuus). Kui suunamine on tingimisi enne tähtaega vabanemise võimaluse raames, siis kohtumine toimub peale kohtuistungit ja vabastavat otsust. Dokumentide menetlemise ajal annab teenuseosutaja kinnituse, et kinnipeetava vabastamisel, tagatakse talle tugiisikuteenus. Vabastava otsuse korral, tuleb esimesel võimalusel tugiisikut sellest teavitada.

4. Kes ja millal suunab kinnipeetava majutusteenusele?

Kinnipeetava suunab majutusteenusele inspektor-kontaktisik. Teenust saavad kinnipeetavale tutvustada ja soovitada ka teised vangla töötajad ning teha vajadusel inspektor-kontaktisikule ettepanekuid.

Tingimisi enne tähtaega vabaneja puhul tehakse suunamised tugiisiku- ja majutusteenuse osutajale umbes kuu enne tingimisi enne tähtaega vabastamise menetluse algust. Selliselt on ka kriminaalhooldaja teenusele suunamisest ja vabanemisejärgsest elukohast informeeritud. Teenuse info kajastub kinnipeetava iseloomustuses.

Kriminaalhooldusala, kes vajab majutusteenust ja/või nõustamist suunab teenusele kriminaalhooldaja. Seda ka juhul, kui kohtueelses menetluses tekib kahtlustataval või süüdistataval vajadus saada endale elukoht majutuskeskuses.

5. Miks on oluline kinnipeetavale teenuse tingimusi ja majutuskeskuse sisekorda tutvustada?

Teenus on kinnipeetavale vabatahtlik, eeldab nõusolekut ja motivatsiooni teenust kasutada. Samas tekib vanglast tingimisi enne tähtaega vabanedes kohustus järgida kohtu poolt määratud kontrollnõudeid. Kui kinnipeetav vabaneb teenusele olles eelnevalt tingimuste ja sisekorraga tutvunud, lihtsustab see kohanemist ja edaspidist teenuse elluviimist.

6. Kuidas vabanenu majutusteenusele jõuab?

Vabanenu läheb majutusteenusele kohe pärast vanglast vabanemist. Teenusele jõudmise täpsema plaani (marsruut, transpordi sõidugraafik jms) räägivad vabaneja, inspektor-kontaktisik, tugiisik ja majutuskeskuse töötaja omavahel läbi.

7. Mida arvestada tingimisi enne tähtaega vabaneja teenusele suunamisel?

Kui kohus on toimunud ja otsus teada, teavitab inspektor-kontaktisik tugiisikut ja majutuskeskuse töötajat kohtu otsusest. Vabastava otsuse korral, peavad tugiisik ja majutuskeskuse töötajad oma tööd planeerides arvestama isiku vabanemise ajaga. Samas, kui kohus ei vabasta isikut tingimisi enne tähtaega, siis teda tugiisikuteenusele ei vormistata (tugiisik ei lähe vanglasse esmakohutimisele) ning broneeritud koht majutusteenusel tühistatakse. Järgmise tingimisi enne tähtaega vabanemise võimaluse avanemisel või karistuse tähtaja saabumisel tuleb vabaneja uuesti teenusele suunata.

Erand töös eluaegsete kinnipeetavatega. Eluaegse kinnipeetavaga, kes viibib kinnises vanglas, võib vajadusel tugiisik alustada koostööd kuni 3 kuud enne tingimisi enne tähtaega vabanemise võimaluse kuupäeva. Kinnipeetavaga, kes viibib avavanglas, võib tugiisik alustada koostööd kuni 8. kuud enne tingimisi enne tähtaega vabanemise võimaluse kuupäeva.

8. Kas teenuseosutaja saab keelduda kinnitust väljastamast (teenust osutamast)?

Jah, kuid see peab olema põhjendatud. Keeldumise põhjuseks võib nt olla liiga lühike etteteatamise aeg (hiline suunamine); kinnipeetava kohustus vabanemisel riigist lahkuda; teadmata staatus Eesti riigis viibimiseks (nt elamisloata kolmanda riigi kodanik); vastuolu ankeedist või mujalt saadud andmetega ja teenuse tingimustega (või majutuskeskuse sisekorraga); vastuolu kinnipeetava käitumises vanglas ja tema motivatsioonis teenust kasutada, nt soovimatus vanglas töötada ja/või osaleda programmides, mis on samal ajal majutuskeskuse sisekorras üks kohustustest; suunatud isik ei kuulu teenuse sihtrühma; tugiisikuteenuse maht on täis/täitumas; majutusüksuses puuduvad vabad kohad (täituvuse prognoos ei võimalda uusi kinnituskirju väljastada).

9. Kas kinnipeetav saab ise võtta ühendust teenuseosutajaga?

Jah. Teenuseosutajate kontaktandmed (telefoni number, aadress) on avalikud, kuid teenusele suunab vangla töötaja. Kinnipeetaval on võimalik helistada teenuseosutajale ja tutvuda teenust puudutava infoga paberkanalil.

10. Kus leiab veel informatsiooni ja kelle poole pöörduda?

Vanglateenistuse siseveebi ühisdokumentides kaustast *Vabanenute tugiteenuse projekt*. Veebist <https://www.just.ee/kuritegevus-ja-selle-ennetus/jatkutugi>

Küsimuste tekkimisel saab pöörduda vanglas teenust koordineeriva töötaja või justiitsministeeriumi projektijuhi poole: Stanislav Solodov, 6208 120, stanislav.solodov@just.ee.